

És próbáld meg, éld bele magadat Jézus lelki állapotába ott az utolsó vacsorai asztal mellett. Mennyire tele van a szíve nyugtalansággal, keserőséggel! Nem maga miatt; a közös ügyet, az eszményt: Isten országát félti. Mennyit csalódott ebben a 12 emberben; mennyit korholta őket értetleneknek, oktatlanoknak, kicsinyhitűeknek. S most, amikor még pár óra van az elválásig, az ők szűk álmának világából szólanak fel hozzá: „Avagy nem ez időben állítod-e helyre az országot Izraelnek?” (ApCsel 1,6). S vele szemben ott ül Júdás, az áruló, a szerencsétlen. Mit tegyen, hová forduljon, hogy ezt a maréknyi emberszívet magához kösse, Isten országát megmentse? Isten egy darab kenyérre mozdítja kezét, s azután megfogja a közös poharat! Micsoda súlyos jelentőséget kap a minden nap kezünkbe kerülő kenyér azzal, hogy *egy kenyérből* esznek, és a bor, hogy *egy pohárból* isszák, s micsoda megkötő, felbonthatatlanul megkötő erőt kap az egy kenyér és egy pohár felejtethetetlen szavaitól: valahányszor így esztek kenyeret, valahányszor így veszitek kezetekbe a pohárt, reám emlékezzetek!

Igy, ilyen lélekkel vedd kezedbe az egy kenyeret és így igyál az egy pohárból. Így nyílik meg számodra az úrvacsora mint vissza-visszatérően megnyíló erőforrás a békesség megtartásában, helyreállításában.

Tudom, hogy sem az imádkozás, sem az úrvacsora nem veszi le rólad a közös emberi terhet, de könnyebbíti annak hordozását. Ezek számodra a hitre épülő belső, lelki nyugalom és szereteten nyugvó külső békesség biztosításának erőforrásai. Ámen.

LÖRINCZI LÁSZLÓ

TI VAGY TOK A FÖLDNEK SÓJA

Mt 5, 13

Az evangélium bizonyossága szerint Jézus tanítványait a sóhoz hasonlította: „Ti vagytok a földnek sói...” Nem tudom, ti hogy vagytok, de én valahányszor a lelkészi hivatásra gondolok, mindig Jézusnak ez a hasonlata jut eszembe. A só a lelkészi hivatás legkifejezőbb szimbóluma. Eredete, természete, funkciói: minden, mi a só fogalmához tartozik, jellemző a lelkészi hivatásra is. Nem véletlen, hogy Jézus a keresztény világ első lelkészeit, saját tanítványait sóhoz hasonlította.

1. A só mélyről jön: bányák terméke. Megtartó, ízt adó tulajdonsága a mélység műve. Minél mélyebbről jön, annál fehérebb, kristályosabb, tisztább, igazibb. Ha igaz, amit Jézus mond, hogy ti a lelkész az élet sója, akkor a lelkész is csak úgy tudja a megtartás szerepét betölteni, ha mélyről jön. A mélyről fakadt gyökerek köteleznek. A só szereti a földet, s feléje gravitál. A hivatásos lelkész is szereti a híveit, és feléje húz. Nem lehet festő az, aki nem szereti a színeket; nem lehet munkás, aki nem szereti a gépet; nem lehet földműves, aki nem szereti a földet; nem lehet nevelő, aki nem szereti a gyermekeket... és nem lehet lelkész, aki nem szereti a híveit. Csodálatosan idevág az a jelenet, amikor Jézus megkérdezi Pétertől: „Simon Jónának fia, szeretsz-e en-

gem?“ És csak miután Péter háromszor tesz bizonyosságot arról, hogy szeret, bizza meg Jézus azzal, hogy legeltesse az ő nyáját. A lelkésznek is csak akkor van joga legeltetni Isten nyáját, ha előzőleg már bizonyosságát adta annak, hogy szeret.

2. A só szerepe *ízt adni*. Milyen ízetlen az étel, amiből hiányzik a só. Ilyen a mi vallási életünk is, ha nincs benne az evangélium, az erkölcsi érték sója. A lelkész szerepe ezzel a sóval jóságizüvé tenni az életünket. Moody halála után 25 évre egy kutató csoport kereste fel volt gyülekezetét. A világhírű szónok és pásztor lelkének nyomait keresték. Sokan nyilatkoztak érdemeiről, de legmegragadóbb volt az, amit egy öregember mondott: „Amióta Moody közöttünk járt, azóta nálunk jobb ízű az élet.“ Vajon 25 évvel halálunk után gyülekezetünk tagjai el fogják-e mondani rólunk is, hogy amióta ott jártunk, jobb ízű az életük? Hivatástudatunkból, mint fő szaktárgyból halálunk után is vizsgálunk... Bárcsak meg ne bukniánk!

3. A só nemcsak ízt ad, de *óv a romlástól, tisztít, fertőtlenít* is. Só nélkül apró lények, csírák, baktériumok, fermentumok támadnak, szaporodnak ijesztő gyorsasággal. Bennünk, hívő emberekben ez a fermentum, mely hihetetlen gyorsasággal szaporodik és erkölcsi bomlási folyamatokat idéz elő, a gyarlóság, a bűn. A só az élelemben megállítja a bomlási folyamatokat: megtart, konzervál. A lelkész mint Isten sója ugyanezt cselekszi: megállítja a lelki bomlási folyamatokat: megtart, óv. Elizeus prófétáról azt olvassuk, hogy a fertőzött kutakba sót tett, s ezzel vizüket ihatóvá tette... Minden lélek egy-egy kút... a lelkész áll a posztján, s figyel. Ha a gyülekezetben valahol a gyarlóság, a bűn baktériuma megtelepedett s megindult a bomlás, rögtön ott terem, mint Elizeus próféta, s az evangélium sójával megállítja azt.

4. A só *tömény*, kevés kell belőle. Ilyen *tömény* kell legyen a lelkészi egyéniség is. Kevés legyen elég belőle. Egy csipetnyi, egy mustármagnyi legyen elegendő arra, hogy sokak számára megtartás, élet lehessen.

5. Sóra szükségünk van. A cukor édességének bársonyával simogatja az inyünket. A só pedig csíp, rág. A cukor csemege — a só szükséglet. Ember is kétféle van: az egyik természete olyan, mint a cukor: sima, édes, kellemes, szórakoztató. A másik olyan, mint a só: néha csíp, néha rág, de nélkülözhetetlen szükséglet. A lelkésznek nem a cukorhoz, hanem a sóhoz kell hasonlítania, mint ahogy Jézus is ahhoz hasonlította. Ő nem csemege, mely, ha van, jó, ha pedig nincs, akkor sincs baj. Ő számunkra szükséglet, mely nem hiányozhatik a vallásos életből. *Ő nem mindig simogat, mint a cukor, sokszor csíp, rág, mint a só.*

6. A sónak kettős szerepe van: *serkent és fékez*. Ha a lelkész a lelkék sója, ő is ezt kell cselekedje. Mikor vad indulatok tüze éget — olt, fékez. Mikor a tettvágy reakciója nem akar beindulni, akkor meg serkent, pezsdít; mikor a bűn s a romlás lejtőjén rohanunk, a fék szercpét tölti be. Mikor pedig a közöny, a tunyaság, a beteg tehetetlenség zsákutcájában megrekedünk, az ostor szerepét vállalja.

7. Van egy közmondás: olyan *nehéz, mint a só*. S valóban: a sónak nagy fajsúlya van. Lelkészek között is van könnyű és nehéz fajsúlyú. A nehéz fajsúlyú lelkésznek tekintélye van. Tekintélye nem a származás, nem a jómód, nem a rang, nem a máz, nem a patina vagy a divat tekintélye, hanem az erkölcsi érték, az emberség tekintélye. Mindennap mér-

jük le magunkat a lelkiismeretünk mérlegén: megvan-e a normális fajsúlyunk, erkölcsi tekintélyünk?

8. A sóról azt olvastuk, hogy elveszitheti ízét. A lelkéssel is történhetik ilyen. Mikor veszíti el ízét egy lelkész? Amikor elveszíti lelkészi jellegét. Amikor ruházatában, viselkedésében, beszédében, modorában, vallási és erkölcsi mivoltában nem lehet felismerni már benne a lelkészi pásztort. Amikor érdeklődése központjában hivatásától idegen dolgok állanak. Az ilyen megízeltlenedett sóra Jézus rendkívül súlyos ítéletet mond: nem jó azután semmire.

9. Szándékosan utoljára hagytam a sónak egy igen lényeges tulajdonságát. A só csak akkor tudja szerepét betölteni, ha belcolvad az ételbe, feloldódik, eggyé lesz vele. Más szóval feláldozza önmagát. A lelkész is csak akkor tudja hivatását betölteni, ha feloldódik, eggyé lesz a gyülekezettel. Akármilyen gyönyörű kristály legyen is a só, ha nem érintkezik az étellel, nem olvad bele, nem áldozza fel önmagát: nem tud hatni, tisztítani, gyógyítani, megtartani, éltetőerő lenni. Az ételben az emberért feloldódó só a mindennapos áldozatra kész lelkészi hivatás jézusi szimbóluma.

Íme a lelkészi hivatás *a só fogalmával szemlélítve*. Akinnek van füle a hallásra, hallja. „Ti vagytok a földnek sói...” Nem azt mondja Jézus, hogy lesztok, hanem: vagytok. Jézus bízott tanítványaiban. Hitte, hogy már azok is. Bennünk is bízik. Rajtunk múlik, hogy csalódik-e, vagy nem.

Legyünk gyülekezetünk sója. Hordozzuk és fejezzük ki a lelki mélységet. Adjunk életünknek jóságát... Ovjuk a romlástól... Ha szenvedni kell, használjuk fel azt hivatásélményünk kikristályosítására... Lelkészi egyéniségünk „töménységére“ vigyázzunk... Tegyük nélkülözhetlenné magunkat gyülekezeteinkben... Tekintélyünk legyen a tiszta lelkészi hivatás erkölcsi tekintélye... Meg ne ízeltlenedjünk... S ami a legfontosabb: tudjunk beleolvadni a gyülekezetbe, eggyé lenni vele, azonosulni sorsával, és áldozni önmagunkból szüntelen.

A só fogalmával kifejezett lelkészi hivatástudat két forrásból táplálkozik: Istenből és önmagunkból. Ő plántál, mi fejlesztünk. Ő adja a talentumot, mi sokasítjuk azt. Ő elindít, mi megérkezünk... S ha egyszer majd végképpen megérkezünk, a számadásnál jó lesz hallani Urunk helybenhagyó, boldogító szavát: „Jól vagyon, jó és hű szolgám, kevesen voltál hű, sokra bízlak azután. Menj be a te Uradnak örömébe!” Ámen.

GELLÉRD IMRE

TISZTELD AZ ÉLETET

Mt 6, 25b

A Hegyi-beszédben olvashatjuk ezt a kérdést. A meggondolkoztatót... Induljunk ki hát Jézustól, aki itt a felettébb aggodalmaskodó, örök emberhez szól: „Ne aggodalmaskodjatok a ti életetek felől, mit egyetek és mit igyatok; sem a ti testetek felől, mibe öltözködjetek. *Avagy*